

Vil du delta i forskningsprosjektet

«Pålogga. Barns språkferdigheter og familiens skjermtid»?

Dette er et spørsmål til deg om å delta i et forskningsprosjekt hvor formålet er å undersøke forholdet mellom barns språkferdigheter og familiens skjermtid. Vi søker etter foreldre til barn fra og med 30 til og med 48 måneder, det vil si to og et halvt til fire år. Familiene skal snakke norsk eller polsk hjemme. I dette skrivet gir vi deg informasjon om målene for prosjektet og hva deltakelse vil innebære for deg.

Formål

Prosjektet er et internasjonalt forskningsprosjekt der vi skal undersøke treåringers språkferdigheter og sammenligne det med familiens bruk av skjermer. For å undersøke dette spørsmålet bruker vi et foreldrerapporteringsskjema med flere deler som fylles ut på internett: en del handler om barns språkferdigheter, én om barnets språkbagrunn og familiens språkbruk og én om familiens skjermtid. Dataene samles inn og lagres trygt av våre samarbeidende forskere ved Universitetet i Warszawa (Polen).

Vi ønsker å sammenligne barns språkferdigheter og familiens skjermtid på tvers av land og språk. For å oppnå dette vil pseudonymiserte data bli overført til forskere ved Universitetet i Helsinki (Finland). Du kan lese mer om pseudonymisering av data lenger ned i brevet.

Dataene vil også brukes til å normere delen i skjemaet om barns språkferdigheter – det vil si at vi lager en oversikt over barns vanlige språkutvikling i treårsalderen. Normdataene vil anonymiseres og publiseres på nettsiden *Wordbank*. <http://wordbank.stanford.edu/>, slik at man på en enkel måte kan sammenligne barns språkferdigheter over hele verden.

Når alle dataene er anonymiserte, vil vi lagre dem på en trygg måte slik at vi kan bruke den til å sammenligne med andre data som vi har samlet inn tidligere eller kommer til å samle inn i fremtiden i andre forskningsprosjekter om barns språkutvikling.

Hvem er ansvarlig for forskningsprosjektet?

OsloMet – storbyuniversitetet er ansvarlig for den norske delen av prosjektet, sammen med en forsker ved Høgskolen i Innlandet (INN). I dette prosjektet samarbeider vi med Universitetet i Warszawa (Polen) som en del av forskergruppen MultiLADA, <https://multilada.pl/no/>, Universitetet i Helsinki (Finland), Universitetet i Tartu (Estland) og Universitetet i Zagreb (Kroatia).

Hvorfor får du spørsmål om å delta?

Vi spør deg som har barn i alderen 30-48 måneder, og som snakker norsk eller polsk hjemme med barnet, om å delta.

Hva innebærer det for deg å delta?

Hvis du velger å delta i prosjektet, innebærer det at du, og eventuelt partneren din, fyller ut ett spørreskjema med tre deler. Skjemaet fylles ut elektronisk og tar 20-30 minutter å fylle ut. Skjemaet består av:

- Én del om barns språkferdigheter. Denne delen heter *MacArthurBates Communicative Development Inventories III*, forkortet til *MB CDI III*.

- Én del som stiller spørsmål om foreldrenes og barnas skjermbruk – både hvor mye tid familien bruker på skjerm og hva skjermene brukes til.
- Én del med spørsmål om bakgrunnsinformasjon om blant annet barnets alder og kjønn, om dere har vært bekymret for barnets språkutvikling, om deres utdanning og familiens språkbruk. Denne delen bygger på skjemaet *Parental bilingual questionnaire (PABIQ)*, og er tilpasset både enspråklige og flerspråklige familier.

Barna skal ikke selv gjøre noe i forbindelse med undersøkelsen.

Det er frivillig å delta

Det er frivillig å delta i prosjektet. Hvis du velger å delta, kan du når som helst trekke samtykket tilbake uten å oppgi noen grunn. Hvis du trekker samtykket, vil alle dine personopplysninger bli slettet så fremt du kan identifiseres i dataene. Det vil ikke ha noen negative konsekvenser for deg hvis du ikke vil delta eller senere velger å trekke deg.

Ditt personvern – hvordan vi oppbevarer og bruker dine opplysninger

Vi vil bare bruke opplysningene om deg til formålene vi har fortalt om i dette skrevet. Vi behandler opplysningene konfidensielt og i samsvar med personvernregelverket.

- Vi samler ikke inn navn, kontaktopplysninger eller IP-adresse, så det er ingen enkeltopplysninger i spørreskjemaene som i seg selv kan identifisere deg, barnet ditt eller familien din. Dataene blir koblet til ID-kode som er laget på en tilfeldig måte.
- Dataene samles inn via spørreskjema som er laget i WordPress og som er lenket til nettsiden multilada.pl og vil bli lagret på en polsk server kalt OVH.pl.
- Pseudonymiserte data vil bli lagret på en sikker måte på Universitetet i Warszawas egen Google Drive, slik at forskerne i de ulike landene kan dele dem med hverandre. Pseudonymiserte data vil også overføres til Universitetet i Helsinki på en sikker måte. Pseudonymiserte data er data der vi har erstattet indirekte identifiserende personopplysninger med koder uten å slette personopplysningene i alle våre databaser. Forelderapporteringskjemaet samler ikke inn data som kan bidra til at personer kan identifiseres direkte, for eksempel navn, men samler likevel inn data som gjør at personer kan identifiseres indirekte, for eksempel kombinasjonen av fødselsdato, bosted og språkferdigheter. Muligheten for å identifisere noen indirekte blir vanskeligere når dataene er pseudonymisert ved at for eksempel fødselsdato er erstattet med barnets alder på utfyllingstidspunktet.
- Serverne har tilgangsbegrensninger, og det vil bare være forskere ved OsloMet, HINN og Universitetet i Warszawa som har tilgang til personopplysningene dine. Disse tre institusjonene vil sammen være ansvarlig for databehandlingen.
- Serverne følger GDPR-reglene, og dine personopplysninger vil ikke bli behandlet eller delt med noen utenfor Europa.
- Pseudonymiserte og anonymiserte data vil bli behandlet på gruppenivå og kan bli delt med alle de samarbeidende forskerne som er nevnt i dette skrevet, og med Wordbank, som beskrevet ovenfor. Anonymiserte data er data der alle personopplysninger er fjernet fra alle databaser i prosjektet.
- Det vil ikke være mulig å kjenne dere igjen i publikasjoner fra prosjektet.

Hva skjer med opplysningene dine når vi avslutter forskningsprosjektet?

Opplysningene anonymiseres når prosjektet avsluttes, noe som etter planen er høsten 2025. Vi vil lage dataene trygt etter personslett slik at de kan deles med Wordbank og for øvrig bruke i prosjekter om barns språkutvikling.

Hva gir oss rett til å behandle personopplysninger om deg?

Vi behandler opplysninger om deg basert på ditt samtykke.

På oppdrag fra OsloMet – storbyuniversitetet har Personverntjenester vurdert at behandlingen av personopplysninger i dette prosjektet er i samsvar med personvernregelverket.

Dine rettigheter

Så lenge du kan identifiseres i datamaterialet, har du rett til:

- innsyn i hvilke opplysninger vi behandler om deg, og å få utlevert en kopi av opplysningene
- å få rettet opplysninger om deg som er feil eller misvisende
- å få slettet personopplysninger om deg
- å sende klage til Datatilsynet om behandlingen av dine personopplysninger

Hvis du har spørsmål til studien, eller ønsker å vite mer om eller benytte deg av dine rettigheter, ta kontakt med:

- OsloMet – storbyuniversitetet ved Nina Gram Garmann, professor ved Institutt for barnehagelærerutdanning, nigrag@oslomet.no, telefon 67 23 70 21.
- Vårt personvernombud: Ingrid Jacobsen, ingrid.jacobsen@oslomet.no, telefon 67 23 55 34

Hvis du har spørsmål knyttet til Personverntjenester sin vurdering av prosjektet, kan du ta kontakt med:

- Personverntjenester på epost (personverntjenester@sikt.no) eller på telefon: 53 21 15 00.

Med vennlig hilsen

Nina Gram Garmann

(Forsker)